

Til	Stortingets kommunal- og forvaltningskomité
Fra	NHO Transport
Dato	2. mai 2017
Sak	Proposisjon 84 S, Prop. 96 S og Prop. 91 L. (2016-2017)

NHO Transport representerer transportselskaper i Norge. Kommune- og regionreformen med tilhørende lovendringer får konsekvenser for kollektivtrafikken, det vil NHO Transport kommentere nærmere.

Regionreformen er fornuftig

NHO Transport støtter regionreformen, og at disse folkevalgte regionene har ansvar for lokal og regional kollektivtrafikk. Færre fylker gjør det lettere å samordne virkemidlene for areal og transport. Transporttilbudet kan planlegges og utvikles med utgangspunkt i funksjonelle bo- og arbeidsmarkedsregioner.

Reformen muliggjør også effektivisering og profesjonalisering av innkjøpene for persontransport-tjenester. Erfaringsmessig er det stor variasjon i fylkeskommunenes kompetanse og praksis på dette området. Det er dermed hensiktsmessig å samle fagmiljøer og bestillerkompetanse. For å sikre at konkurranse om offentlige kontrakter skjer på best mulig måte, er det dessuten viktig at kontraktene inneholder balanserte vilkår. Det er mye å hente på å samordne og standardisere anskaffelsene og bruke kompetansen til leverandørene i markedet.

I tråd med Nasjonal transportplan skal den forventede trafikkveksten i byområdene håndteres med effektiv, attraktiv og miljøvennlig kollektivtrafikk. Det stiller store krav til kapasiteten og kvaliteten i kollektivtilbudet. Vi minner om at fylkeskommunene må ha økonomi til å finansiere økte driftskostnader, god fremkommelighet for kollektivtrafikken reduserer behovet for driftsmidler.

Strengere vilkår for kommunalt ansvar for kollektivtrafikken

Kommunene kan påvirke behovet for kollektivtilbud blant annet gjennom parkeringspolitikk og lokalisering av boliger og arbeidsplasser. Vi stiller likevel spørsmål ved om det er hensiktsmessig at kommunene skal kunne organisere kollektivtrafikken selv og viser til synergiene ved regionalt ansvar for kollektivtrafikken.

Det er foreslått en ny lov om overføring av ansvar for kollektivtransport, og vilkårene for at kommunen kan overta ansvaret er nærmere angitt i lovens paragraf 2. NHO Transport anmoder komiteen om å skjerpe disse kravene ytterligere. Overføringen av ansvaret bør ikke medføre suboptimalisering av kollektivtilbudet eller økt offentlig administrasjon.

Utsiktede virkninger for regionalt busstilbud - ekspressbusser

Sammenslåingen av fylker kan få negative konsekvenser for det regionale ekspressbusstilbudet. Det taper både kunder og skattebetalere på. Ekspressbusser og flybusser er ikke offentlig subsidiert. I flere områder er ekspressbussene eneste fylkeskryssende kollektivtilbud, andre steder er de et godt supplement til tog og lokalt busstilbud. Som bindeledd på tvers av regioner har de stor betydning for mobiliteten, sysselsettingen og reiselivstilbudet i distriktene.

I 2008 hadde ekspressbussene over 10 millioner reisende, men antall passasjerer er deretter redusert med 40 prosent. Vi er derfor glade for at regjeringen i ny Nasjonal transportplan signaliserer en liberal ekspressbusspolitikk. Fylkeskommunene bestemmer over og setter vilkår for rutetilbudet innenfor egne fylkesgrenser. For ekspressbussenes del påvirker dette hvor de kan kjøre, ta på og sette av passasjerer. Flere ekspressbussruter er nedlagt som følge av fylkenes praksis. Regionreformen aktualiserer denne problemstillingen (siden fylkesgrensene utvides).

NHO Transport anmoder komiteen om å bemerke at reformene ikke må gi negative konsekvenser for ekspressbusstilbudet, og at nødvendige tilpasninger i yrkestransportregelverket gjøres. Ekspressbussene bør få anledning til å ta på og sette av passasjerer innad i et fylke eller en region, noe som medfører at den lokale behovsprøvingen oppheves. Fylkeskommunene og fremtidige regioner bør dessuten anmodes om å benytte eksisterende ekspressbussruter istedenfor å opprette egne konkurrerende rutetilbud.

Kontaktpersoner i NHO Transport:

Næringspolitisk sjef Jofri Lunde, jofri.lunde@transport.no – 411 61 944

Administrerende direktør Jon H. Stordrange, jon.stordrange@transport.no – 415 06 770